

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоводео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за начелника друге класе среза ваљевског, по старом закону, Витомира Васића, начелника исте класе среза посаво-тамнавског, по потреби службе;

за начелника треће класе среза таковског, по старом закону, Тодора Стошића, начелника исте класе среза мачванског, — по молби;

за начелника треће класе среза подгорског, по старом закону, Живојина Будимировића, начелника исте класе среза ваљевског, по потреби службе;

за секретара треће класе начелства округа врањског, са платом коју је и до сада имао, Косту Ракића, начелника треће класе среза колубарског, округа београдског, — по потреби службе;

за начелника друге класе среза врачарског, по старом закону, Андру Дим. Динића, начелника исте класе среза хомољског, — по молби;

за секретара треће класе начелства округа подринског, са платом коју је и до сада имао, Косту Катића, начелника исте класе среза подгорског, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза посаво-тамнавског, по старом закону, Николу Матијевића, секретара прве класе начелства округа подринског, по молби;

за начелника треће класе среза ариљског, Благоја Радовановића, начелника исте класе среза пожешког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза колубарског, округа београдског, Косту Стојановића, секретара исте класе начелства округа топличког, — по потреби службе;

за начелника треће класе среза пожешког, Богољуба Вучићевића, јавног правозаступника из Београда;

за начелника треће класе среза поречког, Живка Ристића, писара прве класе среза неготинског;

за начелника треће класе среза кључког, Михаила Илића, писара прве класе среза хомољског;

за начелника треће класе среза рачанског, Симу Илића, писара прве класе среза златиборског;

за начелника треће класе среза хомољског, Саву Јовановића, писара прве класе среза драгачевског; и

за начелника треће класе среза мачванског, Димитрија Петровића, писара прве класе истог среза.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 21. фебруара 1906. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ТАЈНА ПОЛИЦИЈА (из Тасиног Дневника)

(НАСТАВАК)

12.

Поред француских прилика из ранијега времена, ми ћемо још да поменемо и један случај из скорашњег немачког живота.

И у Немачкој се дешавало, да је њена полиција, упућена зло озго, напуштала свој прави задатак, па се одавала на странпутице и удешавала политичким људима смицалице у интересу личнога режима царевог, а по кадкада и у интересу самога система владине управе.

Познат је пре неке године процес под именом: *Лукерт — Лицова*. Права истина о томе догађају није избила на јавност, али и оно што се сазнало показало је такве појаве, да је сва немачка штампа једногласно тражила: да се политичка полиција у Берлину укине; да се одмах из државне службе уклоне лица сумњиве прошлости и да се за чиновнике постављају само људи најбоље спреме, светла карактера и морала...

У главном ствар је, као што помену смо, и данас остала довољно не објаш-

њена. Вели се, да је томе сам Цар Виљем на пут стао: да немачка брука по свету не пуца... Али по ономе, што је изнео *Тауш*, члан берлинске полиције, излази, да је у овај догађај умешан и сам — Цар. Озго је наређивао, те су пазили на многе политичке људе, гледали да им смицалице удесе, сумњива им дела подмету, па тај су надзор продужили и на министре; писма им отварао и чак по кућама им уходе уводили. У тој се афери, поред других, помиње и министар *Маршал* и посланик гроф *Ајленбург*. Још се вели, да је ту своје веште прсте умешао био и покојни *Бизмарк* чак са његовог мирног *Фридрихсруа*.

13.

Напред смо изнели неколико летимичних погледа, тек да покажемо само, како је раније тајна полиција озго на зло употребљавана.

У једном нашем спису (*Тасина писма*) ми смо опширније говорили о установи тајне полиције.

Овде, у овом излагању, мислимо да додамо још неколико нових напомена.

Што је главно: *тајна полиција*, у истини поштено и савесно руковођена, доноси свуда тамо, где је само добро уређена, грдне успехе на корист јавном поретку, личној и имовној сигурности грађана.

Модерна држава данас не може постојати без — тајне полиције.

Управо она је једно од најглавнијих помоћних средстава у свима европским државама.

Њу потребује република толико исто колико и монархија.

Она је сигурна гарда и монарху и председнику републике. Она је помоћни орган дипломатији. Она чини големе услуге војсци. Она је главна помоћна снага истраживачу.

14.

Има данас у Европи једно страшило од које га стрепе сви поглавари државни,

То је анархизам.

Позор на — њ кошта јевропске државе милијунима. То што плаћају диспозициони фондови појединих држава, то што дају поједини монарси из својих шатула.*)

Не да се порећи, да с једне стране груписани капитализам, с друге стране све већи милитаризам, — чине, те је из дана у дан социјално стање у Европи све несносније.

Само за десет година раднички, сиротињски staleж, у Немачкој порастао је за — милијун.

Па и у осталој Европи пролетаријат је све већи и већи. Има дана, када у престоницама европским лутају хиљадама радника без посла и леба. Стање више пута постаје очајно. Незадовољство расте све више и више. И онда лако је разумљиво, што у оваком доиста тешком стању социјалном *анархијске идеје* падају у масу као спасоносне.

Налазећи згодног земљишта у оголелом и огладнелом раднику — анархисте прво ударају на владаоце и у онште поглаваре државне, окривљујући у првом реду њих за друштвено зло и беду.

У брзо, један за другим, пали су од анархијског револвера или ножа: председник *Карно*, талијански краљ *Умберто* и аустријска царица *Јелисавета*... Два још атентата остала су само у покушају. Оба у Паризу. Један на *Шаха иерсијског*, а други на *Алфонса*, краља шпанског. Али овоме треба додати још два покушаја на *Виљема*, цара немачкога...

15.

Америка је легло анархиста. Одатде се њени чланови растурају по целој Европи у цели пропаганде. Данас их имаде свуда, на неки пут силазе чак и амо у наше крајеве.

Прошле године, у месецу априлу, било је решено у неколиким анархијским клубовима у Америци: да се изврше неколико атентата на владаоце европске. У

* Дирекције европских полиција (лондонска, берлинска, бечка, римска, париска), не само што обраћају грозничаву пажњу на анархисте у Европи, него имају и своје агенте и међу анархистима у Америци. И плаћају их великим сумама, јер им је и дужност скопчана са великим тежбама и личним пожртвовањем. Чак ни са животом својим нису ни у колико сигурни. Поред сталних агената, одашћу се и други у разним мисијама. Један агенат изаслат лане нарочито из Берлина, да се провуче кроз неколико анархијских дружина, добио је 10.000 марака. Други агенат бечке полиције, који је се у исто доба промувао по неколиким дружинама америчким, држећи свуда скупове противу монарха, цркве и капитала, и разуме се, на тај начин, хватајући што му је требало, добио је тако исто велику суму. На позор друштва око „Будућности“ листа чешких анархиста у Чикагу, само једне године издато је на 30.000 круна. Или узмимо шта је коштао европске полиције — *Мост*, познати опасни анархиста и пропагандиста.

Али треба знати да и анархисти имају опет своје поверљиве људе, којима је дужност, да пазе на ове полицијске агенте. И кога ухвати — са њим брзо сврше. Тако је последњих година платило главом неколико европских полицаја.

Имао сам прилике да читам извештаје и доживљаје неколицине ових изаслатих агената. Пуни интересних података — они пружају богат материјал за студију: шта се све страховито спрема у редовима анархиста противу реда и опстанка данашњег друштва европског!!

тој цели вучена је коцка. По свршеном извлачењу неколико чланова спреме се на пут.

Њујоршка тајна полиција, која редовно прати кретање анархиста, сазна за тај план. И баш када се је брод „Умбрија“ хтео кренути од обале, полиција упадне на — њ. Заустави лађу. Изврши претрес. И у једном крају једне кајуте нађе *паклену машину*, напуњену динамитом.

Вештачким извиђајем, који је после настављен, утврђено је, да је сила бомбе била толика, када би се упалила, да би целу лађу разнела у ваздух. Снага те паклене направе дохватала је, распрсквајући и рушећи, на читаве километре...

После овога, у нарочитој цели: да убије немачкога цара Виљема, одређен је био опасни анархиста *Романоло*, талијан, раденик у Буенос-Аиресу. Он се ради тога навезе из Америке у Европу.

Американска тајна полиција, сазнав о томе, одмах извести о злочинцу и његовој намери берлинску полицију, скренувши пажњу нарочито на то, да ће се тај опасни човек по свој прилици искрцати у Бремену.

Може се замислити, колика је после пажња на долазеће путнике обраћена.

Разуме се, да су одмах о томе извештене и све европске полиције; да су тајним агентима била поседнута сва пристаништа; да је обраћена нарочита пажња на све талијане*) да је за проналазак обећана и добра новчана награда и т. д.

Али Романоло нису могли ухватити. Њујоршка полиција тврдила је, да је још у Европи. Берлинска, опет, да се није нигде на немачко пристаниште извезао. Како тако, тек грозничава пажња полицијска није престајала пратити цара свуда, куда год крочи.

16.

Више пута прича се по новинама како је овај или онај европски владалац куражан, како се, бајаги, не боји, како уза се не трпи пратњу и т. д.

А то не стоји у истини.

Разуме се, владаоци су смртни људи. И њима је, као и нама, обичним мио живот.

Осим тога, њихова смрт, нарочито извршена злочинском неприродним начином, изазива увек потресе у земљи. Више пута може бити и судбоносна за народе.

Отуда се онда може објаснити и брига државних власти за живот поглавара државних.

Ни један се владалац у Европи, па ни председник француске републике, па ни онај преко мора, *Розвелт*, неће кренути изван својих палата — докле најпре агенти тајне полиције нису посели улице, кроз које ће поглавар државе проћи.

После убиства *Карнота*, чување председника *Лубеа* (сада *Фалијера*) кошта

*) Талијани су данас најопаснији за поглаваре државне. Председник *Карно*, краљ *Умберто* и царица *Јелисавета*, погинули су од руку талијанских анархиста: *Козерија*, *Брешија*, *Лучинија*.

француску републику толико исто, колико и безбедност цара Виљема у Берлину или *Фрање Јосифа* у Бечу.

Да поменемо само неколико примера,

(наставиће се)

СЕДМИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ЗА КАЗНЕНЕ ЗАВОДЕ

(НАСТАВАК)

Поред свег заузимања чланова друге и треће секције приликом расправљања ових питања, да се отклоне противречности у њиховим одлукама, ипак се није у томе успело. Та противречност налази се у томе, што т. б. из одлуке треће секције тражи склоништа за непоправиме алкохоличаре, док одлука друге секције, нарочито под б), тражи за непоправиме пиланице казнене заводе. Из овога се види, да је оправдано било, што се у седници целог конгреса, на којој се расправљало прво питање треће секције, избацила т. б. из одлуке, и рашено да се о њој говори онда, кад дође пред цео конгрес ова одлака друге секције.

Сад је пред цео конгрес изнета одлука друге секције и т. б. из одлуке треће секције. Сви су видели, да се не може одржати и једно и друго, јер представљају два разна система поступања с истим лицима. Да би се ово поправило *Hayet*, *Granier Engelen*, *Barrows*, *Forel* и др. предложили су да се измени т. б. и да гласи овако: „Лица с ограниченом одговорности, која су опасна, и неизлечими алкохоличари, били они осуђени или не, треба да се задрже у нарочитим заводима све докле докле не престану бити опасни за лица или за имовину.“ После подужег објашњавања конгрес одбаца ову предложу измену т. б., и усвоји без икаквих модификација предложене закључке друге секције. Тако је дефинитивно избачена т. б. из одлуке треће секције.

И у оваквим одлукама опет има нелогичности. По т. 5. одлуке треће секције алкохолик ће се послати у склониште, а не у казни завод, ако се држи да се може излечити. Али ако се у току лечења утврди да је он неизлечим, то он по одлуци друге секције има да изиђе из склоништа и да буде премештен у казни завод. Али је ипак резултат то, што је цео конгрес нашао, да је потребно лечити злочинце алкохоличаре.

Друго питање:

Којим се средствима има сузбијати и лечити туберкулоза, и нарочито којим се средствима има спречити ширење туберкулозе у казним заводима разне врсте?

Доказано је, да су казни заводи у свима земљама право легло туберкулозе. Она се јако развија и шири и у модерним казним заводима, а у старим, који су и иначе неигијенски, и у којима по стотине осуђеника заједно живе, као што је то случај у нашим казним заводима, туберкулоза страховито коси осуђенике. На ово се питање мора обратити нарочита пажња и с тога, што се осуђеници

највећим делом регрутују из оних елементарних становништва, који или имају већ у себи клицу туберкулозе, или су наклонени наслеђем, или због бедног живота, којим су у слободи живели. Опасност даље долази и отуда, што се ова лица с оваквим здрављем врло лако зарађавају у заводу, и на тај начин се преноси и на остале. Најзад, кад се овакви осуђеници пуштају у слободу, они преносе клицу туберкулозе на своје, на своју околину, и тако је распрострању по народу.

Конгрес је имао једанаест интересантних извештаја о овоме питању и то од г.г. *Gorges Vidal, N. Thiltges, Kolb, Ladislav de Uray, A. Baer, Delmarcel, J. — W. Deknatel, Ladislav Bülben, J. L. Gibbons, Desider Okolicsanye — Kithu и Martin de Pattantjus — Abraham.*

Известиоци су нарочито претресали питање, да ли је *ћелијски* систем казних завода погодан или непогодан за ширење туберкулозе, и у мишљењима су се поделили. *Uray, Thiltges и Delmarcel* мисле, да су осуђеници у *ћелијама* у мањој мери изложени зарази, јер се ова болест може да добије само преношењем бактерија, што теже бива кад сваки живи у својој *ћелији*. Међутим *Martin de Pattantjus — Abraham*, лекар казног завода у *Илави* и *Deknatel*, лекар казног завода у *Бреда* напротив мисле, да *ћелијски* систем рђаво утиче на осуђенике, који су наклонени туберкулози, јер морална депресија, коју осуђеник осећа у *ћелији*, помаже да се болест развије.

Друго питање, на које су неки известиоци обратили пажњу конгресу, јесте питање о *прекидању извршења казне* због болести. Професор *Vidal* о томе вели у свом извештају, „да би се у законодавство и уредбе о казним заводима могле корисно увести одредбе, аналогне одредбама § 398 аустријског крив. поступка и § 487 немачког крив. поступка, које наређују или допуштају одлагање извршења казне лишењем слободе увек, кад би извршење казне могло да доведе у опасност живот осуђеног, или кад би се осуђени налазио у таквом стању здравља, да се казна не би могла извршити онако, како то прописују правила казног завода, у коме он има издржавати казну.“

Конгрес се није у појединостима бавио овим питањима, већ се задржао на принципијелном питању, и само о њему донео своју одлуку.

Секцији су предложени ови закључци, који су једногласно усвојени:

1. *Правила, по којима се има конструисати и инсталирати један модеран завод, треба тачно да прописује једна стручна комисија, коју избере конгрес, и да та правила буду погодна за међународну употребу.*

2. *Један одбор, који изберу чланови конгреса, треба да састави тачан правилник о свима илџенским мерама, које се имају предузети у казним заводима.*

3. *Модерни казни завод треба да има једно нарочито одељење за привремено издвајање и за погодно лечење болесника.*

Конгрес је без дискусије усвојио све три жеље секције.

Треће питање:

Ограничење државне контроле над приватним друштвима за заштиту осуђеника (патронаж).

На предлог сенатора *Beranger-a* на конгресу у *Брислу* решено је, да се ово питање истави на дневни ред идућег конгреса.

Пет приправних извештаја добио је конгрес од г.г. *Georges Picot, J. Veillier, J. — G. Lchaffroth, Ernest Passetz и Fuchs.*

Picot дели друштва за заштиту осуђеника у три класе. Прва обухвата друштва, која све примају од државе. Ова друштва раде као пуномоћници државе, и с тога треба потпуно да буду под контролом државе. — Другу класу образују друштва, која примају од државе помоћ. Једино право државе према тим друштвима јесте право прегледања рачуна и буџета. — Трећу класу образују друштва, која немају никакву помоћ од државе, па с тога држава нема права ни контроле, али ипак, по специјалном закону, има право надзора над радом друштва.

Систем *Veillier-a* је другојачији. Он разликује друштва за заштиту деце и за заштиту одраслих. Држава се увек мора интересовати за заштиту деце, јер је она у првом реду позвана да се стара за њих. Отуд право државе да стално контролише ова друштва. Међутим над друштвима за заштиту одраслих, држава не може имати право на такву контролу, већ само може пазити да се статуту друштва, које држава одобрава правилно примењују.

Секција није усвојила ни један ни други систем поделе друштава, већ се више заинтересовала за извештај *Fuchs-a*, главног председника савеза друштава за заштиту осуђеника у *Бадену*, а до неке и за извештај *Picot-a*, и без дискусије и једногласно усвојила је следећи предлог *Lévaу-a*:

„Конгрес мисли, да друштва за заштиту осуђеника, кад су постала приватном иницијативом, треба да контролише држава само односно стварног и финансијског рада. Држава никад не треба да се меша у методе и поступке помоћу којих се има да обезбеди морално поправљање штитеника.“

Да би се помогло развијање ових друштава, конгрес жели, да се између државе и друштава за патронаж постави веза пуна узајамних обзира.

У седници целог конгреса, после кратке дискусије, измењен је први део горње одлуке секције. Измењена одлука коју је конгрес једногласно усвојио, гласи:

Конгрес мисли, да друштва за патронаж, кад су дело приватне иницијативе, треба ставити под контролу државе, нарочито односно њиховог стварног, финансијског и економског рада, али да се држава не треба никад да меша у методе и начин поступања, помоћу којих се има да обезбеди морално поправљање штитеника.

Други део одлуке секције усвојен је такође једногласно.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

ПОЛИЦИЈСКА УРЕДБА

(НАСТАВАК)

§ 31.

„Срески начелници, окружна начелства, управа београдска дужни су водити и свака три месеца попечитељству унутрашњих дела на преглед подносити тачан списак о свима полицијским преступницима, исправно у њему назначивши каква је који преступак ових био, од кога је учињен и како је кажњен.“

У примедби: „Други одељак овог § не вреди према решењу од 12. децембра 1860. год.“¹⁾

Раније смо већ нагласили, да је овај § у првобитном издању имао још један став, у коме је било предвиђено, да срески начелници подносе сумарно спискове лица, које би општински судови казнили за иступне кривице.

Да не би ко помислио, да се исписана примедба односи на овај изостављени став, као и да би се одмах видело, да је цео овај § укинут, исписујемо овде, поред већ исписаног решења од 12. децембра 1860. год. и предлог Државног Савета кнезу поводом ове ствари. Ево шта се вели у томе предлогу:

„Ваша Светлост,

Премилостиви Господару.

Попечитељство унутрени дела под 28. пр. м-ца ПМ 8557, доставља Совјету како је оно почем закон о поступању при извињању и суђењу кривични дела није издан заједно са казнителним закоником, за нужно нашло под 4. мајем ове год. ПМ 3370. прописати полицијским властима правила при извињању и суђењу иступљеника.

Попечитељство је том приликом упутило вели речене власти и на уредбу полицијну од 18. маја 1850. год. Н. К. В. 911. Н. Сов. 105. казавши им, да ће иста, вредети у свему, **изузимајући случајеве, који су у §§ 310 до 327 казнителног законика прописани.**

Узакоњено поднашање тримесечни спискова казњених полицијних преступника Попечитељству унутрени дела на прегледање имало је за циљ то: да окружни и срески начелници по §§ 10 и 13. независни у изрицању казне, буду смотрени, знајући, да за поступке своје имају над собом контролу. Но досадања практика показала је довољно, да поднашање то не постижава потпуно свој циљ, већ само задаје властима један не мали излишан посао.

Пошто пак једину могућност за поуздано контролирање пресуда полицијних дају нарочито поднашане жалбе, то Попечитељство унутрени дела молило је Совјет за решеније, по коме ће се узакоњено поднашање Попечитељству унутрени

¹⁾ Примедба ова налази се у свима издањима Полицијске Уредбе после 1860. год., изузев њеног издања у Полицијском Зборнику, у коме је замењена објашњењем ове садржине: „Спискови ови не подносе се више према решењу од 12. децембра 1860. год., збор. XIII, стр. 163.“

дела на преглед тримесечни спискова казњени полицајни преступника, обуставити, дотле, докле не изађе поступак казнителни, кои ће ствар ову коначно регулирати.

Пресуде пак казњени лица за иступљења, противу који се изјави незадовољство у смислу § 16. честоречене уредбе полицајне и овога додатка од 4. септембра 1854. ВМ 869. (збор. VIII., стр. 20). Попечителство ће вели у будуће докле т. ј. поступак казнителни не изађе, по дојакшоњем начину разматрати.

Предложење ово Совјет одобрава, и чест има у понизности исто Вашој Светлости на височајше потврђење поднети.

№ 524

8. децембра 1860.

у Београду. За Председатеља
Потпредседатеља Совјета,
Цв. Рајковић ⁽²⁾

Поред тога што се из изложених редака јасно види, да су укинута оба става исписаног §-а, они још и несумњиво доказују оно што смо једном већ нагласили, а на име: да су све оне одредбе Полицијске Уредбе, које су ушле у Казнени Законик (од § 310 до § 327), биле **оглашене за неважеће** још у 1860. год. правилима ³⁾ надлежног министра, која су прећутно акцентирали и Државни Савет и кнез — оба фактора тадање законодавне власти.

Још нешто:

Ако се примедбом, којом је пропраћен овај §, циљало на дужности полицијских власти да воде спискове иступно осуђених лица и одавде прећутно извела вредност његовог првог одељка, онда је ово посве излишно, а према ономе што смо изложили и погрешно, пошто је вођење спискова о којима је реч, нарочито стављено у дужност властима прописима §§ 11. и 14. Полицијске Уредбе.

Несумњиво је, дакле, да је § 31. Полицијске Уредбе укинут височајшим решењем од 12. децембра 1860. год., и да је примедба, којом је објашњен у Полицијском Зборнику, потпуно умесна.

§ 37.

„Деца и сродници, не одговарају за преступње својих родитеља и сродника, у опште само онај полицијској власти одговара, који је што скривио или у кривци учествовао.“

Принцип, истакнут у другом одељку овог §-а, поништен је §-ом 320 в. Казненог Законика (допуна од 13. маја 1902. год.), у коме се вели ово:

„Ако би органи друштва, радећи у томе својству, учинили какав иступ због непослушности према полицијским и општинским властима, или иступ који би се тицао сигурности лица и имања, здравља, чистоте, дужности и угодности јавног саобраћаја, тишине или кварења и уништа-

²⁾ Државна Архива — Акти кнежеве канцеларије за 1860. год. ВМ 470.

³⁾ Правиле ова, и поред најравносијег тражења, писмо могли изнаћи ни у Министарству унутрашњих дела ни у Државној Архиви.

вања туђе имовине, — казниће се у место органа само друштво, а поред тога оно ће одговорити и за накнаду штете, ако би је било.

Наспрам друштва могу се применити казне из тачке 2, 4 и 6. §-а 310., а где закон одређује казну затвора, друштво ће се казнити повчаном казном по § 315“.

§ 39.

„У казнителном закону означене су границе казни, од најмање до највеће, тако ово су и границе одређене, које се набуђавати имају. Полицијна ће дакле власт, држећи се тих граница, одређивати према отежавајућим или олакшавајућим околностима (§ 38.) казну већу или мању, означене тамо границе њене не превазилазећи.“

Параграф овај замењен је §-ом 39. Казненог Законика, који гласи:

„Никакога кривца није слободно осудити на друго што, осим оних казни, које су овим закоником прописане (§ 12.). Исто тако има се свака казна тачно по закону према величини кривце одредити, а никад строжије ни блажије, нити је слободно једну казну другом замењивати, осим случаја гди закон то изреком допушта,“ па и онда не друкчије него како закон каже.“

У вези са овим §-ом стоје и правила министра унутрашњих дела од 4. маја 1860. год. ПМ 3370, о којима смо говорили приликом објашњења §-а 31-ог.

§ 41.

„Полицијска пресуда извршиће се на преступнику онде, гди то сама полицијска власт, која је њу и изрекла, нареди, осим ако се она тиче лица, која су споменута у § 26-ом.“

После § 312. Казненог Законика, који говори о раду иступно осуђених личности у затвореним просторима и *Правила о издржању затвора изван казних завода* од 17. августа 1883. год. Бр. 2990. у којима се помињу окружни и срески затвори, а с обзиром и на напред поменута правила министра унутрашњих дела ПМ 3370, параграф овај изгубио је сваку важност.

Иступно осуђена лица могу данас издржавати казну затвора само у затворима општинских и државних: среских и окружних полицијских власти.

§ 42.

„Казни за полицајне преступке јесу:

- а) Затвор;
- б) Новчана казна;
- в) Телесна казна;⁴⁾
- г) Укидак права еснафског или радње на извесно време;
- д) Прогон из места пребивања у друго, и
- ђ) Изгон и земље“

Казне за иступне кривце, много одређеније и потпуније од побројаних, од-

ређене су у § 310. Казненог Законика, који гласи:

„За иступљења може се кривац осудити:

1. на затвор,
2. на новчану казну,
- 3.)
4. да му се одузму неке ствари.
5. да се протера,
6. да му се забрани извесну радњу ради.
7. да буде под полицијским надзором.“

Као што се из изложеног види, разлика између ова два параграфа доста је знатна. Казне *полицијског надзора и одузимања ствари*, које се помињу у Казненом Закоником, нема у Полицијској Уредби, а казне *укидања еснафског права*, која је Полицијском Уредбом ограничена на *извесно време*, уврћена је у Казнени Законик без икаквог ограничења.

Пошто су прописи Казненог Законика позивији — млађи — од оних у Полицијској Уредби, то је несумњиво да је исписани § ове уредбе поништен прећутно § 310-им Казненог Законика. Њему у осталом, није ни било место у уредби, као закону формалном, пошто одредбе, које су њим биле регулисане, спадају у област закона материјалних — Казненог Законика.

§ 43.

„Казне затвора или апса има два степена: првога је затвор простији полицијски без гвожђа, а другога је строги затвор, или затвор с лаким гвожђем, у које се преступник, кад се уапси има оковати.“

Противно овом §-у, у §-у 312. Казненог Законика, који говори о затвору за иступне кривце, вели се ово:

„Затвор може бити с радом и без рада.

При осуђивању на затвор власти које суде свагда ће у пресуди казати хоће ли затвор бити с радом или без рада. Ако у пресуди стоји само затвор, а не каже се да је с радом или без рада, онда се узима да је без рада.

На затвор с радом могу се осуђивати само скитнице, слуге, слушкиње, шегрти и надничари.

Осуђени на затвор с радом употребљаваће се на правитељствене или општинске послове, као: чишћење улица, поправљање путова и т. п.

Женско на затвор с радом осуђено употребљаваће се на рад само у затвореним местима.

Осуђени на затвор храниће се о свом трошку; само оне који су тако убоги, да ни на вересију не могу храну набављати, храниће општина, ако су у првом степењу општинским, а држава, ако су државним властима осуђени.“

Овим §-ом Казненог Законика потпуно је уништен исписани § Полицијске Уредбе. И сама помисао, да се неко данас окује због иступне кривце, била би за сваку осуду. (свршиће се)

Д. Ђ. Алимпић.

⁵⁾ Ова тачка укинута је законом о укидању телесне казне од 11. децембра 1873. год. а гласила је „ана бој“.

⁴⁾ Укинута законом од 11. децембра 1873.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИЈАВЉИВАЊЕ СТАНОВНИШТВА

(НАСТАВАК)

II.

Одељење за пријављивање становништва у бечкој полицији.

Знатна је разлика између ових одељења у бечкој и берлинској полицији. Разлика је та приметна како у начину прибирања пријавног материјала, тако и у погледу његовог сређивања и користења њиме. За нас је изношење тих неједнакости у раду, тако исто од интереса, јер смо на тај начин у могућности, да ценимо, шта је од тога пословања код једне практичније и корисније а шта код друге.

Ради лакшег поређења, изложићу полицијски рад у овом одељењу, оним истим редом, који сам употребио у излагању дата берлинскога одељења.

У Бечу постоји закон за обавезно пријављивање грађанства од 1849. год. Измена и допуна било је у 1852, 1857-ој год. па и доцније, али су главне одредбе остале и данас неизмењене.

Једна од тих сталних одредаба је и та, да се свако лице мора пријавити власти у року од 24 часа по досељењу. Због своје непрактичности и неугодности за публику, полиција је у пракси ублажила ову одредбу. Она по правилу доставља због непријаве само она лица, која се за 4 дана нису пријавила.

У одредбама нема помена, која су лица ослобођена сваког пријављивања. Практика је и ту усвојила правило, да се та обавеза не захтева од посланика страних држава и персонала посланства у опште.

Дужност пријављивања припада издаваоцу стана или надзорнику куће. У Бечу сваки власник куће мора имати кућњег надзорника, који је у тој кући пред полицијском влашћу одговоран за тачно испуњавање полицијских наредаба у погледу пријављивања, реда, чистоће и т. д.

Пријавне листе доносе се по најчешће у квартове (Bezirke) а примају се и у стражарама (Sicherheitswache), као одељцима квартова где се налазе само жанدارми.

Пријављивање се врши најчешће преко кућњег надзорника. Само у изузетним приликама, а по нахођењу полицијских власти, потребан је ради тога лични долазак. Исти је случај и са потребом легитимисања. У томе чине изузетак само руски поданици, јер се од њих свагда траже уредне путне исправе.

Има 5 врста листа за пријављивање. Прва је врста којима се пријављују породице — зване „годишње партаје;“ за тим долазе листе, по којима се пријављују лица по становима месечно; па листе којима се пријављује послуга; листе хотелске и на послетку долазе сезонске листе за лица која живе по летњиковцима.

Прве и друге листе само се по боји разликују, а остале и по садржини.

Прва врста пријавних листа изгледа овака :

Прот. № _____ Пријавна листа за годишње партаје _____ Предата _____
У кварту . . . . . улици . . . . . № _____

Име и презиме	О Д Ј А В А	
Занимање	Одселио се (отпутовао)	
Место рођења и покрајина . .		
Старост, веројасност, ожењен, удовац или нежењен	Куда?	
Имена жене и деце и њихове године старости	Кварт.	
Пређашњи стан	кварт _____	улица _____ № _____

Беч . . . . . 1906. г. Потпис власника куће (кућњег надзорника)

Напомена. Пријаве и одјаве морају се подносити у року од 24 часа. За неиспуњење постојећих прописа, кажњава се новчано до 100 форината или затвором. Ако се лажни подаци ставе по § 320. казн. зак. са 3 до 1-ог месеца дана затвора.

Пријавне листе слугу и слушкиња перед поменутих рубрика у предњој листи, имају рубрику где се ставља: да ли дотично лице има радничку књижицу, или ако је беспослено, да ли има одобрење полицијске власти за тражење рада.

Последња врста — сезонске листе — није ни код њих од велике важности, а код нас би биле од далеко мање потребе, с тога и не износим њихов формулар.

Код свију ових пријавних листа карактеристика је та, да оне служе и за одјављивање.

За пријављивање су потребне три листе од којих се једна задржава у кварту, друга шаље у централно одељење, а трећа се враћа доносиоцу као реверс. Мушка лица старија од 24 год. дужна су, при пријављивању, да поднесу 4 листе, пошто се четврти примерак увек шаље одељењу општинског суда, које води рачуна о политичким правима бечких грађана.

Која се лица могу пријављивати заједно у листи, а која не, није овде до детаља утврђено, као што је случај у берлинској полицији.

Са примљеним листама врши се извештај поступак у кварту. Име пријављеног лица заводи се у општи регистарни списак по азбучном реду, а ако је то лице у исто време и закупник целог стана, заводи се и у други списак уређен по улицама и нумерама кућа.

Улови овога списка одговарају „квартовне“ књиге берлинске полиције, са том разликом, што се овде заводе само имена закупника станова у једној кући, а тамо сва лица, која у тој кући станују.

У кварту се задржава по један примерак пријавних листа. Ове се листе распоређују по фиокама, по утврђеном реду. О начину распоређивања биће доцније говора.

Хотелске пријаве не заводе се по кварталовима, већ се непосредно шаљу у централно одељење да се распореди и по потреби употребе.

Најважнији рад на овоме послу обавља се у централном одељењу. Ту се прибира, сређује и користи целокупни пријавни материјал.

Целокупно ово одељење дели се на неколико одсека:

Одсек у којем се сређују пријавне листе бечких грађана:

Одсек хотелских пријава; и
Одсек у којем се сређују листе трговачких фирма.

Први одсек има своја два главна одељка. Један се зове *активни* а други *антикварски* одељак.

И један и други одељак имају засебно распоређене листе пријава мушких од пријава женских лица.

У активни одељак долазе и распоређују се последње пријаве или одјавне листе некога лица.

Све остале раније пријаве и одјаве извлаче из тога одељка и предају антикварском одељку на распоред и чување.

Ово се боље може објаснити примером. Ако се одјављује неко лице, чија је пријавна листа била у реду активног одељка, извлачи се та листа из реда и предаје антикваријату на чување, да у активном одељку остави места за последњу одјавну листу. Буде ли се то лице поново пријавило, та пријавна листа заузима место последње одјавне листе, која се шаље у антикварски одељак. Ово правило важи за листе мушких и женских лица.

Пријавна листа остаје у активном одељку док се другом не замени, а одјавна само за одређено време. Ако за 20 година не буде то лице пријављено и одјавна се листа извлачи из реда активног одељка и пошаље у антикварски одељак.

Правила за распоређивање листа иста су у оба одељка. Постоји штампано упутство од 1892. год. за начин рада при том сређивању. Листе мушких распоређују се: по презимену, по имену, по занимању и по месту рођења.

Листе женскиња: по презимену, имену и по месту рођења. Приликом распоређивања и једних и других листа по презимену, узимају се у обзир прва три слова у презимену.

У овоме распоређивању важи правило, да се фонетички сугласници сматрају као

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

једнаки, тако да се при томе не прави разлика између. б и и; д и т; г, к и х; в и ф и т. д. (наставиће се)

В. Лазаревић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Министар унутрашњих дела дужан је да цени нове доказе, који му се у жалби поднесу, кад они нису били поднесени полицијској власти, чије је решење предмет оцене министрове.

Милутин и Милентије Р., из С....., обратили су се власти среза јасеничког и тражили, да среска власт одреди избрани суд, ради деобе имања између њих и брата, односно стрица, Илије Р., ондашњег, које им је имање остало неподељено по смрти њихове матере, односно бабе, Мирјане, удове Ранка Р., бив. из С.....: као и све имање, које је остало после смрти њиховог оца, односно деде, пок. Ранка. Као догаз, да заоставше имање после смрти Мирјанине имају поделити њих три наследника: Милутин, Милентије и Илија, поднели су извршно решење неспорног судије смедеревског првостепеног суда од 17. јануара 1892. године Бр. 19457. МБр. 819.

Поводом овога, среска власт је позвала Илију да да своју реч, и он је у писменом свом одговору изјавио: да на избрани суд не пристаје и да са молиоцима нема шта да дели, па је тражио, да се од тражења састава избраног суда одбију.

Како је, по §§ 433. и 434. грађанског судског поступка, за састав избраног суда од стране полицијске власти потребан пристанак свих парничара — што овде није случај, — а међутим тражење молиоца је умесно, јер право на деобу оснивају на решењу неспорног судије смедеревског суда и изводу умрлих, као јавним исправама — § 187. грађан. суд. поступка — то је среска власт, на основу § 437. грађанског судског поступка, решењем својим од 7. априла 1905. године № 7770. одлучила: да овде има места саставу избраног суда, па у исто време, за парничара Илију, изабрала судију и заменика овоме.

По жалби Илијиној, ово је решење одобрило начелство округа смедеревског, а решење овога Министар Унутрашњих Дела својим решењем од 17. јуна 1905. године П№ 14628.

По изјављеној жалби, Државни Савет одлуком својом од 31. јануара 1906. године Бр. 1263. поништио је решење Министрове из ових разлога:

Како што се из акта види, жалитељ је у жалби, изјављеној начелству окружном, противу решења начелника среза јасеничког № 7770., којима се, по тражењу Милутина и Милентија Р., наређује састав избраног суда, поднео за доказ о неумесности тражења састава избраног суда устуђење Милутина Р., потврђено влашћу, из кога се види, да му је Милутин продао спорни део имања, који би му као наслеђе имао у део припасти, и од њега у цени измирен. Доказ овај није узимат

у оцену ни од стране начелства окружног ни Министра Унутрашњих Дела: међутим, Министар је био дужан да га цени, и по оцени његовој наведе разлоге, у смислу друге тачке чл. 27. Устава, поткрепљене законским прописима, из којих налази, да поднесени доказ не може бити од утицаја на тражење Милутиново за састав избраног суда, већ да има места принудном саставу избраног суда, у смислу § 437. грађанског судског поступка, као што је то расправљено решењем начелника среског, коме овај доказ није био поднесен.

Полицијска власт није надлежна, да улази у оцену питања о повраћају поклона учињеног путем преноса непокретног имања код суда.

Љубица К., молбом од 3. новембра 1904. године, обратила је се начелнику среза јадранског и тражила, да се кирија у 120. динара месечно, коју срез нлађа за зграду, у којој је смештен један дивизион дринског артиљериског пука, у будуће издаје њој, пошто је она сопственик тога имања. За доказ овога поднела је тапију потврђену код Л..... првостепеног суда 11. августа 1903. године № 10671., из које се види, да јој је ово имање поклонио њен отац, Зарије К....., у име мираза, без икаквих терета.

Поводом овога захтева, Зарије је изјавио код среске власти, да је он доиста поклонио својој ћерки Љубици ово имање, али као мираз кад се буде удавала, — а пошто она није удата, то он задржава право уживања на овом имању, тим пре, што је Љубица отишла од њега и што је он повео парницу за повраћај поклона.

Власт среза јадранског решењем својим од 11. марта 1905. године № 3882., с обзиром на поднесену тапију као доказ о својини, одлучила је: да се сва неиздата кирија, коју потражује Љубица, а то је од 1. јануара 1905. године, изда њој — Љубици.

По жалби Зарије К., ово је решење одобрило начелство окружно, а решење овога Министра Унутрашњих дела решењем од 3. маја 1905. године П№ 10788.

Противу овог решења Министровог, Зарије је изјавио жалбу Државном Савету, и у њој навео, да решење Министрове не одговара закону, јер је њиме одобрено решење среске власти, које је незаконито из ових разлога: што се из потврде судске тапије јасно види, да је он спорно имање поклонио својој ћерки Љубици за мираз, и по томе она право својине стиче тек својом удајом, а не потврдом тапије, чији је оригинал и данас у његовим рукама; а затим, што је то имање у парници између њега и ње (Љубице), па баш и да није овде питање о условно покљоненом имању, као и да није оригинална тапија у његовим рукама, имање ово његова је својина све дотле, док Љубица противно не докаже — §§ 220. и 223. грађанског закона.

Државни Савет нашао је, да је ожалбовано Министрове решење саобразно закону, поред разлога у њему изложених, још и с тога, што је жалитељ, по гласу

уверења Л..... првостепеног суда № 2080 1905. год. повео спор противу своје ћерки за повраћај поклона као мираза по тапији № 10671. С тога је одлуком својом од 13. јануара 1906. године Бр. 152. одбацио жалбу жалиоца као неумесну.

Један случај неумесне примене чл. 158. закона о општинама.

Извесна лица доставила су окружном начелнику, да у њиховој општини није народу објављена ни Престона Беседа ни Адреса Народне Скупштине, те је окр. начелник о томе тражио извештај од среске власти.

Упитан о овоме, председник дотичне општине Н. Н. изјавио је: да је и Беседу и Адресу примио, да је и једну и другу објавио сељанима, па их по том и прилепио на општинску судницу, што је, вели, и самом среском начелнику познато.

Утврђујући ово, срески начелник је вратио предмет окружном начелнику. Ну овај му ипак врати предмет, с налогом: да се достављачи позову, те да поднесу доказе о својим наводима. Срески начелник то учини и достављачи именују сведоке, који ће њихову доставу утврдити. Они буду питани и неки од њих изјаве: да ни Беседу ни Адресу нису читали све до 13. новембра (кога је дана, по поверљивој наредби, општински суд понова учинио објаву), а неки: да о томе ништа не знају.

Извршивши ово, срески начелник пошле предмет окружном начелнику, који му га врати као надлежном на рад, а овај, налазећи, да је председник био немарљив при извршењу наредаба, пресудом од 26. новембра 1905. год. Бр. 17066. казни председника губитком десето-дневне плате.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је: да пресуда среске власти не одговара закону из ових разлога:

По општем начелу, изложеном у §§ 5. и 51. кривичног судског поступка, власти које ислеђују или пресуђују кривице, дужне су не само извидети и утврдити оне околности, које би теретиле обвиненог, већ и оне, које би њему у корист ишле, а тако овде није учињено. По наредби окружног начелника, срески начелник наредио је само извиђање доказа о наводима достављача. Међутим у овом случају, где се надзорна власт, према чл. 168. закона о општинама, јавља као судећа, никакве наредбе, у погледу суђења, ни од кога, није дужна примити, већ радити само по закону — чл. 146. Устава: и према томе надзорна власт или је имала остати при свом тврђењу у акту № 16379., или је била дужна извидети одбрану обвиненог, а када ни једно није учинила, онда је ствар пресудила пре него ју је довољно извидела.

Ну и да не стоји то, ипак пресуда не одговара закону, јер да би председник одговарао за дело из чл. 158. закона о општинама, потребно је, да је наредба државне власти — коју није никако, или ју је немарљиво извршио — основана на закону. Овде тога нема, јер ни једним

законским прописом није наређено да се Престоне Беседе и Скупштинске Адресе објављују — обнародују — на зборовима општинским, те баш и да је ово жалитеља пропустио да учини, не би наступила одговорност из чл. 158. закона о општинама. Ово у толико мање, што је несумњиво утврђено, да је Адреса била прилепљена на судници — јавном месту.

Стога је одлуком од 5. јануара 1906. године Бр. 49. поништио пресуду среске власти и препоручио јој, да даље по закону поступи.

М. В.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Један полицијски чиновник упутио је уредништву ово питање:

— Крајем прошле године код једног продавца књига у варошици П... нађена је већа количина „анзихтс-карата“ са неморалним сликама и безобзирним написима.

Пошто је ислеђењем утврђено, да су ове „анзихтс-карте“ биле намењене продаји — јер је извесан део већ био распродат — то је среска власт нашла да овде стоји иступно дело из § 363. Казненог Законика и пресудом својом казнила окривљеног са 50 динара у корист државне касе, или са 5 дана затвора. Пресудом је још наређено, да се одузеге „анзихтс-карте“ униште кад ова пресуда буде постала извршном.

По жалби осуђеног, првостепени суд поништио је пресуду среске власти налазећи, да дело, због кога је жалилац осуђен, није казнимо по наведеном пропису Казненог Законика, већ по чл. 28. закона о штампи, а за кривице ове природе надлежни су, вели, само судови.

У најновијем, званичном издању Казненог Законика, оштампан је § 363 без икакве примедбе, а у чл. 58. закона о штампи, стоји, међутим, ово:

„Одредбе кривичног законика у §§ 17. а), 70. а), 103., 104., 91. б), 91. в), 91. г), 207. т. 1., 207. б.), 209. први став § 212., § 213., 214., 218., 357. тач. 2. 3. 4. § 358., 359. т. 3. и § 363., као и све друге законске одредбе, прописима овог закона противне, не вреде за кривице учињене штампом или другим средствима јавности, побројаним у чл. 5. овог закона.“

Молим уредништво, да у интересу свију полицијских органа што пре објасни ово:

1. Је ли правилно и на закону основана радња првостепеног суда у овом случају, и ако је, онда по чему?

2. Има ли и данас законске вредности § 363. Казненог Законика, и ако нема за што је оштампан у најновијем издању овог закона без икакве примедбе, а ако има, како се има разумети чл. 58. закона о штампи, у коме се вели да овај § не вреди за кривице учињене путем штампе или другим средствима јавности?

3. Имају ли, и колико вредности §§-аи Казненог Законика, који се помињу у овом члану Закона о штампи, и каква је разлика између њих и оних чланова Закона о штампи који им одговарају? Другим

речима: кад има места примени Казненог Законика а кад, очет, треба применити Закон о штампи код дела побројаних у чл. 58. овог закона.

— На ово питање одговарамо:

1. Потпуно је правилна и умесна радња првостепеног суда, јер се „анзихтс-карте“ израђују путем штампања, дакле једним од средстава о којима је реч у чл. 5. закона о штампи, а у чл. 43. овог закона изриком је казано, да све кривице, које се учине средствима о којима је реч у чл. 5., т. ј. штампањем, или механичким или хемијским путем, као што је штампање, сликање и т. д. *суде само судови.*

Као што се из изложеног види, надлежност судска за кривице учињене побројаним средствима *исолутна је*, што значи: да о надлежности полицијске власти у наведеном случају са „анзихтс-картама“ није могло бити ни говора.

2. § 363. Казненог Законика није саввим укинут, и ако би се то, судећи по чл. 28. и 58. могло на први поглед закључити. Докле Казнени Законик (§ 363) наређује: „Да се казни у новцу од пет до двадесет талира, или затвором до двадесет дана, или бојем до двадесет и пет удараца који бесрамна и скаредна писма или ликове и фигуре прави и направљене јавно свету на углед излаже, или их продаје, или иначе распростире“ — дотле Закон о штампи (чл. 28.) одређује казну од 1—6 месеци, или од 300—1800 динара за оне које би *продавали, растурали* или јавно *излагали* неморалне *цртеже, гравуре и слике.*

Битна разлика између исписаних законских прописа у томе је, што је за кривицу из Закона о штампи неопходно потребно да су казниви објекти израђени оним средствима, помоћу којих се могу врло лако умножити, као што је н. пр. штампање, литографисање, хектографисање и т. д., док је за појам кривице из § 363. Казненог Законика довољно: да се руком испише једно или више скарадних писама, или наслика, или од воска, гипса, дрвета и т. п. изради једна или више скарадних фигура, па да се ово јавности излаже, или продаје, или иначе растура.

Ради бољег схватања ове разлике, нека послужи овај пример:

Ако би неко својеручно написао 1, 2, 3, 100, 1000, па и 10.000 безобзирних песама или прича *једне исте* или *разне* садржине, или би у оволиком истом броју израдио *слободном руком* једне исте или разне скарадне слике, и т. д. одговарао би за кривицу по Казненом Законнику.

Ако ли би пак кривац, у место својеручног писања и преписивања безобзирних песама и прича, ове штампао, или хектографисао; а у место да слободном руком израђује скарадне слике и фигуре, ове литографисао, или помоћу фотографисања умножавао и т. д. — чинио би, несумњиво, кривицу из чл. 28. Закона о штампи. Шта више, за кривице ове природе, довољан је ма и један једини примерак, ако је само израђен оним средствима, које предвиђа чл. 5. закона о штампи. Према овоме, ако се у каквој

панорами, или на ма каквом другом, публици приступачном месту, излаже каква неморална слика, израђена помоћу литографисања, хектографисања, фотографисања и цинкографисања, онај који ово чини одговараће по закону о штампи, без обзира на то, да ли је слика изложена у једном или више истих примерака, — док ће несумњиво одговарати по Казненом Законнику ако је у место слика исложиво фигуре од воска, гипса, дрвета и т. д.

Све оно, дакле, што не би било израђено путем и начином предвиђеним у чл. 5. Закона о штампи, потпадало би под одредбе Казненог Законика.

3. Што се тиче осталих §§-аи Казненог Законика, који се помињу у чл. 58. Закона о штампи, приликом њихове примене треба бити веома обазрив и водити рачуна, не само о Закону о штампи, већ и о *Закону о зборовима и оружјењима.* Оба ова закона изменили су знатно поменуте прописе Казненог Законика: први у оном њиховом делу, који говори о јавности путем штампе и осталих средстава побројаних у чл. 5. овог закона, а други у свему оном што се односи на говоре на јавним зборовима.

По нашем мишљењу, било је преко потребно да уредништво најновијег издања Казненог Законика, све ово назначи путем примедба код дотичних параграфа овог законика, и на тај начин унапред отклони погрешке, сличне овој са § 363. Казненог Законика.

У „Полицијском Гласнику“ за прошлу годину било је у два маха говора о најновијем издању Казненог Законика и оба пута доказано је: да су у ово издање унети многи законски прописи, који су изрично или прећутно укинати разним специјалним законима, па је чак поменут и један конкретан случај, у коме је казна погрешно означена — повишена — од *двадесет месеци затвора* (§ 196).

Са ових разлога, а с обзиром и на ово што смо изложили, неопходно је потребно да се што пре приступи новом издању Казненог Законика, средством стручне комисије.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Сребрн сат без горњег поклопца, а на доњем има грб и натпис: „Кр. Срп. Војне Академије ХХХП. кл.“ украден је. Сат је из фабрике „омега“, а на унутрашњости поклопца има утиснут монограм „Т. М. Ж“ и датум 14 — I — 901. Пошто је сат покварен, сва је прилика да ће бити ношен на оправку, те се за то скреће пажња полицијским властима, а и приватнима, да у случају проваласка украденога сата известе начелство округа нишког с позивом на Бр. 929.

ПОТЕРЕ

Јеврем Вјелић из Старе Србије, који је био у притвору код начелства округа ужич-

ког због кријумчарења, побегао је 15. т. м-ца испред спроводника. Јеврем је стар око 30 година, висок, црномањаст; од одела имао је на себи при гуњ и црне пеленгире, на погама опанке, а на глави шубару. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за одбеглим живео трагају и о резултату извести поменуто начелство с позивом на Бр. 433.

Никола Лефтерис, по народности Грк' извршио је у Бугарској превару у вредности 26.000 лева, па је побегао, а сумња се, да је побегао у Србију. Никола је стар 45 година, висок, дугих образа, црномањаст, у црном грађанском оделу, са астраганском шубаром на глави, има грчки пасош издат у Галацу у Румунији. Препоручује се свима полиц. и општ. властима, да за варалицом живео трагају и у случају проналаска одмах извести Управу гр. Београда с позивом на Бр. 6185.

Арманд Швоб, трговац и јувелирски агент из Беча, извршио је велике преваре у вредности 250.000 круна и тада је побегао. Арманд је средњег стаса, стар 50 год. проседе косе, загасито обојених обрва, говори немачки, енглески и француски, отменог је изгледа и понашања, а јако је наклоњен коцки. Узима

радо лажна имена: Адолф Шмит или Арманд Салватор Акерман. На молбу управе бечке полиције доносимо Швобову слику и препоручујемо свима полицијским властима најживље трагање. У случају проналаска ваља телеграфским путем известити Управу гр. Београда или уредништво овог листа.

ПОЗНАТИ И УХВАЂЕНИ

Александар Милојковић, звани „Санда баруџија“, чију смо слику донели у 6. броју „Полиц. Гласника“, спроведен је XV пеш. пуку у Зајечар, који га је по тој слици познао и тражио као свог војног бегунаца.

Боку Младеновића, тамбураша из Прокупља, чију смо потерницу изнели у прошлом броју „Полиц. Гласника“, ухватили су органи београдске полиције и спроведен је начел. ср. косаничког, где одговара за крађу.

Светолик Николић, питомац Дома сиротне деце, који је био из дома побегао и чију смо слику изнели у прошлом броју „Полиц. Гласника“, ухваћен је у Крагујевцу и спроведен овде, где је предат својој матери.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Данило Милановић, аустро-угарски војни бегунац, 6. тек. м-ца извршио је у Толчидеру једну опасну крађу.

Тога дана око 3 часа по подне обио је катанац на стану Милана Вилимановића, чувара казненог завода, па из два куџера покупио: један златан женски прстен, једну златну бурму, један златан кретић на ланцу, сребрн сахат, брош, новчаник и још неке ситније ствари.

У овом моменту наишла је у кућу жена Вилимановићева, која се враћала из комшилука, те је крадљивац, одгурнувши је с пута у страну, побегао са већ покраденим стварима на поље и ударио уз Толчидерско брдо ка Бањици.

После овога на женицу вику неколико органа Толчидерске полиције пошло је за њим у потеру, али је он био већ толико измакао, да се нигде није видео и тешко да би се том приликом и ухватио, да два официра, г.г. Василије Андрић и Милан Радовановић, пешад. поручници, нису притекли у помоћ.

Ова су госнода наишла туду на коњима, па кад су видели потеру и чули у чему је ствар, они су обоји коње и појурили у правцу, куда је крадљивац побегао.

Кад су изашли на Толчидерско брдо приметили су једног човека где бежи и одмах су закључили да је то кривац, те су појурили за њим.

Када је, међутим, бегунац видео да ће га ови на коњима стићи, он је ударио преко неких живих ограда, рачунајући да га ови туду неће и не могу јурити. Али је се преварио. Они га нису напустили, већ је један од њих оти-

шао околу да му пресече пут, а други је, не гледајући на препреке, ударио право за њим.

После кратког врлакања и бежања преко живих ограда они су успели да га ухвате и после тога предаду полицијским органима, који су доцније приспели.

Нама је особито мило да истакнемо и похвалимо овакав поступак г. г. Андрића и Радовановића, у толико више и пре, што је код нас права реткост да грађанство својеволјно помаже власт у гањању рђавих људи, те би ово требало да послужи као леп пример.

Крадљивац Данило је као аустро-угарски војни бегунац прешао у Србију 1904. год. и био од стране наших војних власти, према постојећим прописима, упућен на стално живљење у Крушевац.

Но он тамо није остао, већ је тумарао и по другим местима у Србији.

Прошлого лета долазио је у Београд, али је одавде био протеран у Крушевац.

Овога пута опет је долазио из унутрашњости и чим је дошао у Толчидер извршио је ову крађу.

И по извешћу општине крушевачке и иначе Данило је врло сумњив, те је вероватно да је у лутању по Србији извршио још коју крађу, па с тога износимо његову фотографију и позивамо све власти, а и приватна лица, да доставе Управи града Београда ако је још где какову кривцу учинио.

Т Р А Ж И С Е

Средоја М. Пилчевића, из Крушчице, у срезу аријском, тражи кварт палилулски Управе града Београда, где одговара за крађу. Пронађеног ваља спровести поменутом кварту, позивајући се на Бр. 1697.